

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

دوهم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسی کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري
په بازار کې یې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سر غرونکو سره قانوني چلند کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

دوهم ټولگی

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کميټې

ليکوال: سرمؤلف الحاج مولوي بسم الله بختيار د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.

سلاکاره کميټه:

- ۱_ دکتور احسان الله د اسلامي علومو د ديارتمنت آمر.
- ۲_ سرمؤلف الحاج بسم الله بختيار د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی
- ۳_ عبدالرقيب جهيد د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۴_ سرمؤلف محمد انيس يونس د عربي ژبې او ادبياتو د ديارتمنت آمر .
- ۵_ مولوي عبدالوکيل د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۶_ مؤلف شير احمد مسعودی د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۷_ استاد رقيب الله ابراهيمي د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.
- ۸_ مايل آقا متقي د اسلامي علومو د ديارتمنت علمي او مسلکي غړی.

د خپرني او تدقيق کميټه:

- ۱_ پوهاند عبد السلام عظيمي قاضي القضاات او د سترې محکمې رئيس.
- ۲_ قضاوت پوه استاد قيام الدين کشاف.
- ۳_ قاضي نذير احمد حنفي د ولسي جرگې د تقنين کميسيون مرستيال.
- ۴_ مولوي عبدالعزيز د ولسي جرگې د ديني ، پوهنې او لوړو زده کړو د کميسيون غړی .
- ۵_ کرامت الله صديق د حج او اوقافو وزارت د تدقيق کميسيون رئيس.
- ۶_ مولوي عين النعيم فيضي د علماؤ د سراسري شورا غړی .
- ۷_ مولوي عنایت الله بليغ د علماؤ د سراسري شورا غړی .

د محتوياتو، سياسي، فرهنگي، او ديني برخو د خپرني او کره کتنې کميټه:

- ۱- دکتور محمد يوسف نيازی د پوهنې وزارت لوی سلاکار.
- ۲- محمد آصف ننگ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئيس.

د تدقيق، تصحيح او څارني کميسيون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او د ساينس د مرکز معين - د کميسيون رئيس.

د سرمؤلف مرستيال عبدالظاهر گلستاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئيس - غړی

سيد محمود خلیق د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف رياست علمي غړی - غړی

کمپوز او ډيزاين:

حميدالله غفاري

د مطالبو فهرست

شماره	عنوان	صفحه
۱	د قران کریم د زده کړې مضمون	۱_____۲۶
۲	د اسلامي ښوونې او روزنې مضمون: لومړی فصل: عقاید	۲۷_____۳۶
۳	دویم فصل: فقه	۳۷_____۵۷
۴	دریم فصل: اخلاق	۵۸_____۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

گرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کيږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعگانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکفېته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډگر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لاسه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د قرآن کریم د زده کړې برخه

لومړۍ لوست

د قرآن کریم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کریم له آدابوسره آشنایي.

پوښتنه:

آیا تاسو پوهیږئ، چې د قرآن کریم د تلاوت په وخت کې باید کوم شيان په پام کې ونیول شي؟

د قرآن کریم تلاوت زیات احکام او آداب لري، چې د بېلګې په توګه یې

ځینو ته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱_ له اوداسه پرته باید قرآن کریم ته لاس ورنه وړو.

۲_ د قرآن کریم د لوستلو لپاره باید اودس وکړو او پاکې جامې مو پر ځان وي.

۳_ د قرآن کریم له تلاوت څخه د مخه اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ او

ورپسې بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ووايو.

- ۴_ قرآن کریم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.
- ۵_ هڅه وکړو، ترڅو قرآن کریم په سمه توګه زده کړو.
- ۶_ کوبښن وکړو، ترڅو قرآن په ښه غږ تلاوت کړو.
- ۷_ کوبښن وکړو، ترڅو د آیتونو معناګانې هم زده کړو.
- ۸_ کله چې د قرآن کریم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غوږ ورته ونیسو.

هڅونه:

زده کوونکي دې د قرآن کریم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې وليکي.

ارزوني:

آیا زده کوونکو د قرآن کریم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟
آیا زده کوونکي د قرآن کریم آداب په ټولګي کې کاملاً مراعات کوي؟

دویم لوست :

درې گوني حرکات

هدف: د درې گونو حرکاتو تکرار.

پوښتنه:

- آیا تاسو زور، زیر او پښ پیژنئ؟

الفباء د زور، زیر او پښ له حرکتونوسره په هجایي ډول ولولئ:

ج ج جُ	ث ث ثُ	ت ت تُ	ب ب بُ	ا ا اُ
ر ر رُ	ذ ذ ذُ	د د دُ	خ خ خُ	ح ح حُ
ض ض ضُ	ص ص صُ	ش ش شُ	س س سُ	ز ز زُ
ف ف فُ	غ غ غُ	ع ع عُ	ظ ظ ظُ	ط ط طُ
ن ن نُ	م م مُ	ل ل لُ	ک ک کُ	ق ق قُ
	ي ي يُ	ء ء ءُ	ه ه هُ	و و وُ

لاندې کلمې په هجایي ډول ولولئ:

مَع	لَکَ	فَعَلَ	فُعِلَ	عَلِمَ	عُلِمَ	عُلِمَ	عُلِمَ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنَعَ
مُنَعَ	خُلِقَ	جُمِعَ	جُمِعَ	وُجِدَ	وُجِدَ	رُزِقَ	رُزِقَ	رُزِقَ	رُزِقَ	رُزِقَ

هڅونې:

ښوونکي دې توري حروف له درې گونو حرکتونو سره ولولي او زده کوونکي دې په پوره پام تکرار کړي .

زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هېچايي ډول ولولي .

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توگه و لولي ؟

حَسَدًا	وَقَبًا	جَاءَ	حَاسِدًا	خَلَقَ	قُلُّ	أَعُوذُ	مَلِكًا	نَعْبُدُ	يَوْمًا
---------	---------	-------	----------	--------	-------	---------	---------	----------	---------

دریم لوست

تنوین - ۱

هدف:

د تنوین زده کول

پوښتنې:

- آیا تنوین پیژنی؟
- آیا کولای شی تنوین سم ولولئ؟

تنوین په درې ډوله دی:

۱_ د زورتنوین. د دوو زورونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه:

_____ او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زور

وي، مثلاً:

اَ د () په شان لوستل کېږي.

۲_ د زېرتنوین، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

_____ او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زېر وي،

مثلاً: اِ د () په شان لوستل کېږي.

۳_ د پېښ تنوین. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

— او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ورڅخه پېښ وي،

مثلاً:

أ د اُن په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوين سره ولولئ.

لِکَل	أ	ا	أ	ب	ب	ب	ت	ت	ت
کِیږي									
لُوسْتَل	اُن	اِن	اُن	بُن	بِن	بُن	تُن	تِن	تُن
کِیږي									

هڅونې :

زده کوونکي دې حروف له تنوين سره ولولي .

د الفبا حروف د پورتنی جدول په څېر و لیکئ او تنوين ورکړئ .

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي چې د تنوين درې ډولونه و پېژني او وې لولي ؟

خلورم لوست

تنوين - ۲

هدف:

دتنوين يادونه

پوښتنه:

آيا كولاى شئ الفبا له تنوين سره ولولئ؟

اوس د الفبا ټول حروف له تنوين سره ولولئ:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج	ح ح ح
خ خ خ					
د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر	ز ز ز	س س س	ش ش ش
ص ص ص					
ض ض ض	ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع	غ غ غ	
ف ف ف					
ق ق ق	ك ك ك	ل ل ل	م م م	ن ن ن	
و و و					
ه ه ه					
ء ء ء					
ي ي ي					

هڅونه:

زده كوونكي دې الفبا په ډله ييزه توگه ولولي.

ارزونه:

آيا زده كوونكي كولاى شي د تنوين ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنجم لوست

شد

هدف:

د شد زده کول

پوښتنه:

آيا شد پيژنئ؟

د شد نښه داده : ____ . که د يو توري په سر شد واقع شي معنی يې داده چي دا حرف تکرار شوی دی. لومړی توری يې ساکن او دويم يې حرکت لري. لاندې مثالونو ته پام وکړئ:

مَدَّ	مَدَّ
إِنَّ	إِنَّ
رَبُّ	رَبُّ
صَلِّ	صَلِّ
تُمْ	تُمْ
كَلَّ	كَلَّ
شَدَّ	شَدَّ
دَلَّ	دَلَّ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

	نَزَلَ
	قَرَّبَ
	عَلَّمَ
	كَذَّبَ
	عَمَّرَ

ارزوني:

آيا زده کوونکي شد پيژني؟

آيا زده کوونکي کولای شي، شد سم تلفظ کړي؟

شپږم لوست

اشباعي حرکتونه: الف

هدف:

د الف له تلفظ سره اشنايي.

پوښتنه:

ايا پوهېږئ كله چې الف له يوه زور لرونكي حرف څخه وروسته راشي څه ډول لوستل كيږي؟

دلاندې كلماتو تلفظ ته پام وكړئ:

اَ	ءَا	بَ	بَا
تَ	تَا	ثَ	ثَا
جَ	جَا	حَ	حَا
خَ	خَا	دَ	دَا
ذَ	ذَا	رَ	رَا
زَ	زَا	سَ	سَا
شَ	شَا	صَ	صَا
ضَ	ضَا	طَ	طَا
ظَ	ظَا	عَ	عَا
غَ	غَا	فَ	فَا

په قرآن كريم كې كله الف د حروفو په سر په ډېر وړو كې شكل ليكل كېږي.

دلاندې مثالونو ته پام وكړئ:

بَعَثْنَاكُمْ = بَعَثْنَاكُمْ وَاحِدٍ = وَاحِدٍ

ذَلِكَ = ذَلِكَ

هڅونه :

لاندي جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له زور سره توری	له الف سره توری	له زور سره توری	له الف سره توری
ق	ک		
ل	م		
ن	و		
هـ	ء		
ي	ة		

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعي حرکتونه : واو

هدف:

د واو له تلفظ سره اشنایي

پوښتنه:

ایا پوهېږئ کله چې واو له یو پېښ لرونکي توري څخه وروسته واقع شي، څه ډول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ:

اُ	اُو	بُ	بُو
تُ	تُو	ثُ	ثُو
جُ	جُو	حُ	حُو
خُ	خُو	دُ	دُو
ذُ	ذُو	رُ	رُو
زُ	زُو	سُ	سُو
شُ	شُو	صُ	صُو
ضُ	ضُو	طُ	طُو
ظُ	ظُو	عُ	عُو
غُ	غُو	فُ	فُو

په قرآن کریم کې ځینې وختونه واو په ډېر وړوکی شکل د حرف په سرلیکل

کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

انہو = انہو رَحْمَتُهُ = رَحْمَتُهُ خَطِيئَتُهُ = خَطِيئَتُهُ

هخونه :

لانندی جدول پہ مناسبو حروفو ڊک کری:

له پښ سره توری	له واوسره توری	له پښ سره توری	له واوسره توری
	ک		ق
	م		ل
	و		ن
	ء		هـ
			ي

ارزونه:

آيا زده كوونكي كولای شي حروف له واو سره سم تلفظ كړي؟

آتم لوست

اشباعي حرکتونه: يا

هدف:

د يا له تلفظ سره آشنايي

پوښتنه:

ايا پوهيږئ کله چې يا له يوه زېر څخه وروسته راشي څنگه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملرنه وکړئ:

ا	اي	ا	ب	بې
ت	تي	ت	ث	ثې
ج	جي	ج	ح	حې
خ	خي	خ	د	دې
ذ	ذي	ذ	ر	رې
ز	زي	ز	س	سې
ش	شي	ش	ک	کې
ض	ضي	ض	ط	طې
ظ	ظي	ظ	ع	عې
غ	غي	غ	ف	فې

په قرآن کریم کې په ځینو ځایونو کې یا په کوچني ډول په توري پسې لیکل

شوې وي، لاندې مثالونو ته پاملرنه وکړئ:

بَعْدَهُ = بَعْدَهِ = بَعْدِهِ = بَعْدِهَا = رُسُلُهُ = رُسُلِهِ = مَلَائِكَتُهُ

= مَلَائِكَتِهِ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

له زېر سره توری	له یا سره توری	له زېر سره توری	له یا سره توری
ف	ق		
ک	ل		
م	ن		
و	هـ		
و	ب		

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي توري له یا سره سم تلفظ کړي؟

نهم لوست

ترکيبي حروف

هدف:

له ترکیبي تورو سره آشنایي

پوښتنه:

آیا د حروفو مختلف شکلونه پېژنئ؟

تېر کال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سر کې، کله په منځ کې او کله

هم د کلمې پای کې راځي. مختلف شکلونه به یې ووينئ. لاندې جدول ته

پاملرنه وکړئ:

وروستی توری	دمنځ توری	لومړی توری	یواځې توری
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

و	و	و	و
ه	ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

که پام موکړې وي، ځينې حروف د کلمې په پای کې تغيير نه خوري.

هڅونه :

لاندې کلمې ولولئ اوڅرگنده کړئ، چې هر توری ترکیبي شکل لري. د ترکیبي تورو شکلونه د کلمو

په وړاندې کېږدی:

مثال: $\text{اَلْحَمْدُ} = \text{ا ل ح م د}$

$\text{نَعْبُدُ} =$

$\text{اِهْدِنَا} =$

لسم لوست

د اخلاص سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن کریم له هجايي لوستلوسره آشنايي

پوښتنې:

- آیا تاسو له هجايي لوستلوسره بلد یاست؟
- آیا تاسو کولای شئ چې د اخلاص سورت په هجايي تلاوت کړئ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ أَحَدٌ أَمْ الصَّمَدُ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

هڅونه: زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجايي ولولي .

یوولسم لوست

د الكوثر سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن كريم له هجايي تلاوت سره آشنایی

پوښتنې:

آيا تاسو کولای شئ د کوثر سورت هجايي تلاوت وکړئ؟

آيا تاسو تر اوسه د کوثر سورت هجايي تلاوت کړی دی؟

د کوثر سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

هڅونه:

زده کوونکي دې د کوثر سورت هجايي تلاوت کړي.

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي د کوثر سورت په هجا تلاوت کړي؟

دولسم لوست

د الفلق د سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن کریم له هجايي لوستلو سره آشنایی

پوښتنې:

آیا تاسو کولای شئ د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ؟

آیا د الفلق سورت مو تلاوت کړی دی؟

د الفلق سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝۱
مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝۲
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝۳
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝۴
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝۵

هڅونه:

گرانو زده کوونکو د الفلق سورت هجايي تلاوت کړئ.

ديارلسم لوست

د الناس سورت هجايي لوستل

هدف:

د قرآن كريم له هجايي لوستلو سره آشنايي.

پوښتنې:

آيا كولاى شى قرآن كريم هجايي تلاوت كړى؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت كړى دى؟

د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١ مَلِكِ النَّاسِ ۝٢ إِلَهِ النَّاسِ ۝٣
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝٤ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ ۝٥ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝٦

هڅونه:

زده كوونكو د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ.

ڄوار لسم لوست

د الاخلاص سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د اخلاص د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ، چې قرآن كريم په رواني تلاوت كړئ؟

آيا د اخلاص سورت مو ياد دى؟

د اخلاص سورت حفظ كړئ او بيا يې تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝۲ لَمْ يَلِدْ ۝۳ وَ لَمْ
يُؤَلَدْ ۝۴ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝۵

هڅونې:

د اخلاص سورت رواني تلاوت كړئ.

د اخلاص سورت حفظ كړئ.

پنخلم لوست

د الحمد سورت تلاوت او حفظ

هدف:

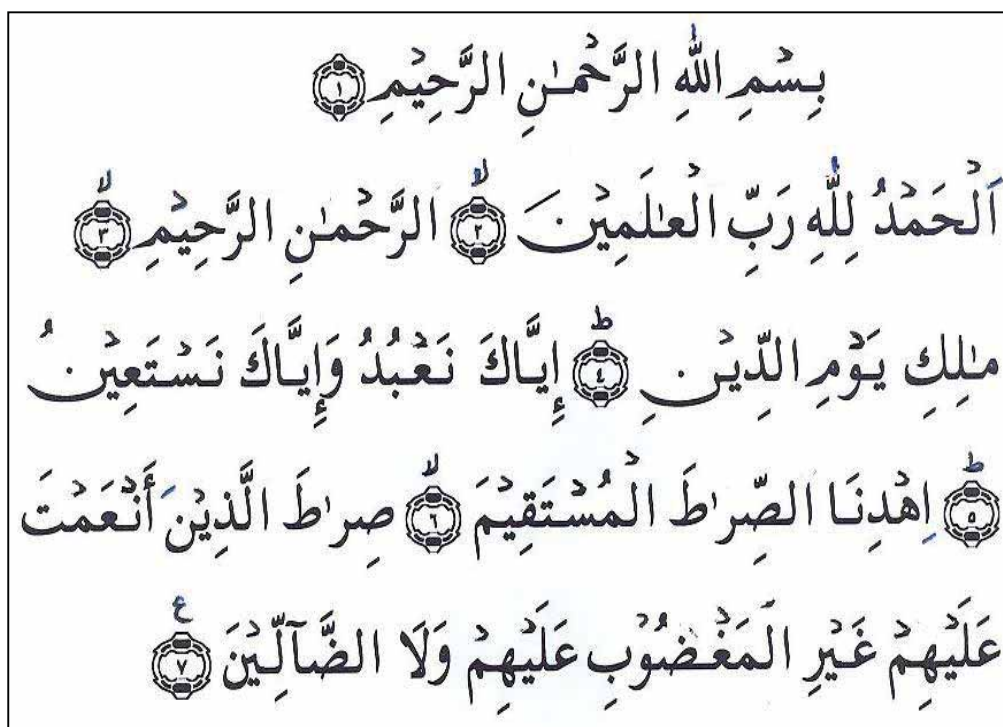
د الحمد د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آياتاسو کولای شئ د الحمد سورت تلاوت کړئ؟

آيا د الحمد سورت مو حفظ کړی دی؟

د الحمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ:

هڅونه:

د الحمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ.

شپاړسم لوست

د النصر سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د النصر د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آيا د النصر سورت رواني لوستلی شئ؟

آيا د النصر سورت مو حفظ کړی دی؟

د النصر سورت حفظ او په رواني يې تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝^٤

هڅونې:

د النصر سورت حفظ کړئ

د النصر سورت په رواني ولولئ.

اوولسم لوست

د الكافرون سورت رواني تلاوت

هدف:

د الكافرون د سورت د رواني تلاوت زده كړه

پوښتنه:

آيا د الكافرون سورت رواني تلاوت كولاى شى؟

د الكافرون سورت رواني تلاوت كړئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
قُلْ یٰۤاَیُّهَا الْکٰفِرُوْنَ ۝۱ لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝۲
وَلَا اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَا اَعْبُدُ ۝۳ وَلَا اَنَا عٰبِدُ مَا عٰبَدْتُمْ ۝۴
لَا اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَا اَعْبُدُ ۝۵ لَكُمْ دِیْنُكُمْ وِلٰی دِیْنِ ۝۶

هڅونه:

هر زده كوونكى دې د الكافرون سورت په رواني تلاوت كړي.

د اسلامي بنوونې او روزنې برخه

لومړۍ فصل

عقیده

لومړۍ لوست

د اسلام بناگانې (بنستونه)

هدف: د اسلام د پنځو بناوو پیژندنه

آیا د اسلام پنځه بناوې پیژنئ؟

د اسلام مبارک دین پنځه بناوې لري:

۱- د طبیې کلمې ویل ۲- لمونځ کول

۳- روژه نیول ۴- زکات ورکول

۵- د بیت الله حج کول

هڅونې:

زده کوونکي دې په فردي او ډله ییزه توګه د اسلام د پنځو بناوو په باره کې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د اسلام د پنځو بناوو په باره کې یوله بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه:

۱- آیا د اسلام پنځه بناوې مو پیژندلي دي؟

دویم لوست

۱- طيبه کلمه

هدف: د طيبې کلمې سم تلفظ کول، او د هغې په محتوا پوره پوهيدل

څوک کولای شي طيبه کلمه سمه ووايي؟

څوک کولای شي د طيبې کلمې معنا ووايي؟

طيبه کلمه: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

د طيبې کلمې معنا: نشته د عبادت لايق وړ مگر يو الله تعالی دی او

حضرت محمد صلی الله عليه وسلم د الله تعالی پيغمبر او استازی دی.

هڅونه:

زده کوونکي دې طيبه کلمه په فردي او ډله ييزه توگه په لوړ آواز سره ووايي او د هغې معنا دې

هم په ساده ژبه سره ووايي.

ارزونه

۱- د طيبې کلمې معنا څه ده هغه ووايي؟

دریم لوست

د ایمان ارکان

هدف: د اوو ۷ اعتقادي ارکانو پیژندنه

آیا د خپلې عقیدې اووه ۷ رکنونه مو پیژندلي دي؟

ایمان لاندې اووه ۷ رکنونه لري چې نومونه یې اخلو:

- په الله تعالی باندې ایمان لرل
- په ملائکو باندې ایمان لرل
- په آسماني کتابونو باندې ایمان لرل
- د الله تعالی په انبیاء علیهم السلام باندې ایمان لرل
- د آخرت په ورځ باندې ایمان لرل
- په دې باندې ایمان لرل چې د خیر اوشر اندازه د الله تعالی له خوا څخه ده
- وروسته له مرگه په بیا ژوندون ایمان لرل

هڅونې:

د ایمان رکنونه څوک ویلای شي؟ د ایمان رکنونه یو له بل څخه وپوښتئ اود ټولو زده کوونکو ځوابونه په څیر سره واورئ. د ایمان د معنا په هکله یو له بل څخه پوښتنې وکړئ.

ارزونه:

د ایمان د رکنونو په هکله چې څومره پوهیږئ خبرې پرې وکړئ.

نوټ: رکن د یو شي بنیاد، بنسټ ته ویل کېږي.

څلورم لوست

۱- په الله تعالی ایمان

هدف: په الله تعالی باندې د ایمان په هکله معلومات او د هغه پیژندنه آیا په الله تعالی باندې د ایمان په هکله خبرې کولای شئ؟

ایمان او باور لرو چې الله تعالی شته او یو دی.
په هرڅه قادر او توانا دی.
هر څه چې وغواړي هغه کولای شي.
مور او ټول عالم یې پیدا کړي یو.
هیچاته اړ او محتاج نه دی.
هیڅ شی د خدای جل جلاله په مثل نه دی.

هڅونه:

زده کوونکي دې په خپله ژبه د الله تعالی په باره کې خبرې وکړي او محترم ښوونکي دې په ډېره مینه د هغوی خبرې اصلاح کړي.

ارزوني:

- ۱- په الله تعالی باندې د ایمان په هکله موخه زده کړي دي؟
- ۲- په الله تعالی څرنگه عقیده لری؟ په خپله ژبه یې ووايي.
- ۳- عالم کوم ذات پیدا کړی دی؟ د عالم ښکلا د څه شي دلیل دی؟

ښاغلی ښوونکي دې د الله تعالی د صفتونو په باره کې زده کوونکو ته په ساده ژبه معلومات ورکړي.
نوټ: عالم پرته له الله تعالی ټولو موجوداتو ته عالم ویل کېږي.

پنجم لوست

۲ - په ملائکو ایمان

هدف: د ملائکو پیژندل او په هغوی باندې ایمان لرل.
ملائکه یعنې څه؟ په څه ډول باید په هغوی باندې ایمان ولرو؟

مور ټول مؤمنان عقیده او باور لرو چې ملائکې شته او د الله تعالی مخلوق دی.

ملائکې له نور څخه پیداشوې دي او د الله تعالی له فرمان څخه غاړه نه غړوي، د الله تعالی په عبادت مشغولې دي او خپلې دندې په پوره امانتداری سرته رسوي.

هڅونې:

زده کوونکي دې د ملائکو په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړي.
د ملائکو د شته والي وجود په باره کې دې یوله بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونې:

- ۱ - مور ولې په ملائکو باندې ایمان لرو؟
- ۲ - ملائکې د الله تعالی څرنگه مخلوق دی؟
- ۳ - ملائکې له څه شي څخه پیداشوې دي؟

محترم ښوونکی باید زده کوونکو ته معلومات ورکړي چې الله تعالی څو ډوله مخلوق پیداکړی دی او د هغه له جملې څخه یې ملائکې له نور څخه پیداکړي دي.

نوټ: په ملائکو باندې ایمان لرل د اسلامي او دیني عقیدې یوه برخه ده.
مخلوق کوم شی چې الله تعالی پیداکړی دی مخلوق ورته ویل کیږي.

شپږم لوست

۳- په آسماني کتابونو باندې ایمان

هدف: په آسماني کتابونو باندې د ایمان په طریقه پوهېدل

آسماني کتابونه یعنی څه؟

آسماني کتابونه کوم دي؟

ایمان او عقیده لرو، الله تعالی د انسانانو د لارښوونې لپاره کتابونه را نازل کړي دي چې د آسماني کتابونو په نامه یادېږي. له دغو کتابونو څخه ځینې واره کتابونه دي، چې د صحیفو په نامه یادېږي.

آسماني لوی کتابونه تورات، زبور، انجیل، او قرآن کریم دي. ټول دغه کتابونه حق دي او په خپل وخت کې د انسانانو لپاره د نجات موجب ګرځېدلي دي. قرآن کریم د آسماني کتابونو وروستی کتاب دی چې د قیامت تر ورځې پورې به باقی وي.

هڅونې:

۱- د آسماني کتابونو په باره کې په خپله ژبه خبرې وکړئ.

۲- د درس خلاصه په فردي اوډله ییزه توګه وویاست.

ارزونې:

۱- د آسماني کتابونو نومونه واخلئ.

۲- وروستی آسماني کتاب څه نوم لري؟

ښاغلی ښوونکی د لوست موضوع په ډېره ساده ژبه سره توضیح کړی او د آسماني صحیفو په باره کې زده کوونکو ته مناسب معلومات ورکړي.

اووم لوست

۴- په انبیاؤ عليهم الصلاة والسلام ايمان

هدف: د انبیاؤ عليهم السلام د رسالت پيژندل او په هغوی ايمان لرل
کومو اشخاصو ته انبياء عليهم السلام ويل کېږي؟

ايمان او عقیده لرو چې ټول انبياء عليهم السلام د الله تعالی له خوا د انسانانو د
لارښوونې لپاره را استول شوي دي.

ټول انبياء عليهم السلام په حقه او رينښتيني دي، د الله تعالی حکمونه يې په
پوره امانتدارۍ او رښتينولۍ سره خلکو ته رسولي دي. لومړنی پيغمبر حضرت
آدم عليه السلام او وروستنی پيغمبر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم دی.

هڅونې:

- ۱- د انبیاؤ عليهم السلام په باره کې په خپلو ژبو خبرې وکړئ.
- ۲- د انبیاؤ عليهم السلام د وظيفو په باره کې په فردي او ډله بيزه توگه سره خبرې وکړئ.

ارزونې:

- ۱- انبياء عليهم السلام دکوم غرض لپاره را استول شوي دي؟
- ۲- لومړنی نبي څوک دی؟

ښاغلی ښوونکیه د انبیاؤ عليهم السلام په باره کې په ساده ژبه زده کوونکو ته معلومات ورکړئ.

اتم لوست

۵ - د آخرت په ورځ ایمان

هدف: د آخرت د ورځې پیژندل او په هغې ایمان درلودل
آخرت یعنی څه؟

ایمان او عقیده لرو، یوه ورځ راتلونکې ده چې د آخرت د ورځې په نامه یادېږي. په دې ورځ د انسانانو عملونه محاسبه کېږي او هر چاته د خپل عمل سزا او ثواب ورکول کېږي. هغه انسان چې مؤمن وي او ښه عملونه یې کړي وي، جنت ته به ځي. له حق دین څخه منکران او بدکاران به دوزخ ته ځي.

هڅونې:

- ۱ - زده کوونکي دې د آخرت د ورځې په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړي.
- ۲ - یوه یوه جمله دې د آخرت د ورځې په باره کې ووايي.

ارزونې:

- ۱ - د آخرت ورځ څنګه ورځ ده؟
- ۲ - له مؤمنانو سره په هغه ورځ څه کېږي؟

ښاغلی ښوونکیه درس په ساده ژبه د زده کوونکو له سوېې سره سم شرح کړی او مناسب معلومات وړاندې کړی.

نهم لوست

٦ - په الهي تقدير باندې ايمان ((د خير او شر په اندازه باندې ايمان))

هدف: په الهي تقدير باندې د ايمان له طريقې سره آشنایي
آيا د خير او شر په معنا پوهېږئ؟

ايمان او عقیده لرو چې د خير او شر اندازه د الله تعالی له خوا ده، یعنی الله
تعالی په خپله د خير او شر اندازه ټاکلې ده.

خو انسانان د بنو اوبدو کارونو د کولو اختیار لري. حکيم خداى جل جلاله
بندگان د بنو کارونو په کولو مأمور کړي دي او له بدو کارونو څخه يې منع کړي
دي.

هڅونې:

١. زده کوونکي دې د الهي تقدير معنا په خپلو ژبو سره بيان کړي.
٢. د درس د محتوا په باره کې دې په هغه څه چې زده کړي يې دي په فردي او ډله ييزه توگه
خبرې وکړي.

ارزونې:

١. د خير او شر معنا ووايست
٢. د درس حاصل په خپلو ژبو بيان کړئ

بناغلی بنوونکيه د درس متن توضیح کړئ او له زده کوونکو سره د هغوی په فعالیت کې په زړه
پورې گډون وکړئ.

لسم لوست

(۷) - له مرگه وروسته

په بيا ژوندون عقیده

هدف: د بيا ژوندون پيژندنه او په هغه باندې عقیده لرل

ايا د بيا ژوندون په هکله څه پوهيږئ؟

ایمان لرو، چې ټول انسانان له مرگه وروسته بيا ژوندي کيږي. بيا ژوندون حق دی.

هغه ژوند د اخروي ژوندون اويا ابدي ژوندون په نامه ياديږي. په اخروي ژوندون د ټولو اسماني اديانو پيروان عقیده لري. په اخروي ژوندون کې هر انسان ته د هغه د دنيايي عملونو موافق مکافات او مجازات ثواب او سزا ورکول کيږي.

هڅونې:

۱_ د اخروي ژوند په هکله يوه يوه جمله په خپلو ژبو ووايئ.

۲_ د اخروي ژوند په باره کې خبرې وکړئ.

ارزونه: آیا د زده کوونکو ټولو پوښتنو ته ځواب ورکړل شوی دی؟

محترم ښوونکيه لوست په ډيره ساده ژبه سره تشریح کړئ.

دويم فصل

فقه

سريزه: گرانو زده کونکو دینی زده کره درې برخي لری. عقیده، فقه او اخلاق. په لومړۍ برخه کې مو د عقیدې په اړه بحث وکړ. په دې برخې کې د یو لړ فقهي مسائلو لکه: اودس او لمونځ په هکله خبرې کوو:

یوولسم لوست

د طهارت (پاکي) احکام

هدف: د طهارت پاکي د احکامو پیژندنه
آیا د طهارت له معنا او احکامو سره آشنا یاست؟

طهارت د پاکي په معنا دی او پاکي په دوه ډوله ده:

الف: ظاهري پاکي.

ب: حکمي پاکي.

الف: ظاهري پاکي: له خپل ځان او یا جامو څخه د ناپاکو شیانو پرېمنځلو ته

ظاهري پاکي وايي.

ب: حکمي پاکي: کله چې اودس یا تیمم کوو، په شرعي لحاظ پاک گڼل

کيږو. لمونځ او نور عبادتونه راته روا کيږي نو دې ته حکمي پاکي وايي.

هڅونې:

۱. د شرعي ظاهري پاکي یو مثال ووايي.

۲. پاکوالي په فردي او ډله ییزه توگه په خپله ژبه بیان کړی.

ارزونې:

۱- پاکوالي یعنی څه؟

۲- د پاکوالي ډولونه ووايست

دولسم لوست

د اوداسه فرضونه

هدف: د اوداسه د فرضونو پېژندنه

آيا د اوداسه د فرضونو په هکله څه معلومات لری؟

د اوداسه فرضونه څلور دي:

۱- د مخ پرېمنځل

۲- له څنگلو سره د دواړو لاسونو پرېمنځل

۳- د سر د څلورمې برخې مسح کول

۴- له بښنگرو سره د دواړو پښو پرېمنځل

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې د اوداسه فرضونه په خپلو ژبو سره ووايي.

۲- د اوداسه فرضونه په اندامو سره تمثيل کړی.

ارزونه:

د اوداسه د فرضو نومونه واخلي، او څرنگه کولای شی چې اودس په عملي توگه تمثيل کړی.

بناغلی بښونکيه لطفا د مخ لاسونو او پښو د پرېمنځلو اندازه او همدارنگه د سر د مسحې اندازه

عملا زده کوونکو ته په ټولگي کې په شرعي ترتيب سره وښی.

ديارلسم او خوارلسم لوست

د اوداسه ترتيب

هدف: د اوداسه د سنتونو پيژندنه

آيا اودس موزده دی؟

کله چې يو مسلمان وغواړي لمونځ اداء کړي، نو لومړی له خپل بدن څخه ظاهري نجاست لرې کوي، يعنې استنجا کوي. بيا په لاندې ډول سره اودس کوي.

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وايي او نیت تری یعنی د اوداسه اراده کوي.
- ۲- دواړه لاسونه تر مړوندونو پورې پرېمنځي.
- ۳- درې ځله خپله خوله پرېمنځي.
- ۴- مسواک وهي.
- ۵- پزه درې ځله پرېمنځي.
- ۶- مخ درې ځله پرېمنځي.
- ۷- دواړه لاسونه درې ځله تر څنگلو پورې پرېمنځي.
- ۸- د لاسونو گوتې بايد خلال کړل شي که يې گوته يا حلقه په گوته يا لاس کې وي، هغه دې وڅوځوي.
- ۹- ټول سردې د يوځل لپاره مسح کړي.
- ۱۰- په غټې اود شهادت په گوتو دې د غوږونو داخلي او بانديني برخې مسح کړي.
- ۱۱- دگوتو په شا دې خپله غاړه مسح کړي.

- ۱۲ - پنبې دې درې ځله تر بننگرو پورې پرېمنځي.
- ۱۳ - د پنبوگوتې دې هم خلال کړي.
- ۱۴ - اودس بايد په ترتيب سره وکړي.
- ۱۵ - همدا راز د لاسونو او پنبو په پرېمنځلو کې دې له بڼي خوا څخه پيل وکړي.
- ۱۶ - په اوداسه کې د اعضاؤ پرېمنځل اومسحه کول بايد يو په بل پسې وشي او د اوداسه په منځ کې دې په نورو کارونو بوخت نه شي.

هڅونه:

زده کوونکي دې د اوداسه سنت په فردي او ډله ييزه توگه بيان کړي.

ارزونې:

۱_ د اوداسه له پيل څخه مخکې بايد څه وکړو؟

۲_ د اوداسه سنت ووايست.

پنځلسم لوست

د لمانځه بهرني فرضونه (شرطونه)

هدف: د لمانځه د بهرنيو فرضونو پيژندنه.

لمونځ په هر مکلف مسلمان باندې پنځه وخته فرض عين دی. لمونځ خارجي او داخلي فرضونه لري.

له دې مخکې چې لمونځ اداء کړو، بايد لاندني اته خارجي فرضونه او يا د لمانځه شرطونه مو پوره کړي وي:

۱. شرعي پاكي يعني اودس لرل.
۲. له ظاهري ناپاکی څخه د بدن پاکوالی.
۳. د هغه ځای پاکوالی چې لمونځ ورباندې اداء کېږي.
۴. په جامه باندې د عورت پتوالی يعني ستر عورت .
۵. د قبلي کعبې شريفې په لور مخامخ درېدل.
۶. د لمانځه نيت کول.
۷. د لمانځه وخت پيژندل يعني د وخت د داخليدو په صورت کې لمونځ کول.
۸. لومړی تکبير.

هڅونې:

۱. د لمانځه شرطونه کوم دي په دې باره کې خبرې وکړئ.
۲. يوتن زده کوونکی دې د لمانځه شرطونه ووايي او نور دې ورته غوږ ونيسي.

ارزونه:

د لمانځه بهرني فرضونه څو او کوم دي؟

بناغلی بنوونکيه د لمانځه د شرطونو په هکله پوره معلومات ورکړئ.

شپارسم لوست

د لمانځه داخلي فرضونه (رکونه)

هدف: د لمانځه د داخلي فرضونو پيژندنه

آيا د لمانځه داخلي فرضونه پيژني؟

د لمانځه داخلي فرضونه اووه ۷ دي چې په لاندې ډول بيانېږي:

- ۱- قيام يعنې درېدل
- ۲- قرائت يعنې د خو آيتونو لوستل
- ۳- رکوع کول
- ۴- سجده کول
- ۵- وروستی قعده کېناستل
- ۶- د لمونځ کوونکي په عمل سره له لمانځه څخه وتل
- ۷- په هغو فرضونو کې د ترتيب رعايت چې په لمانځه کې يو ځلې راغلي وي.

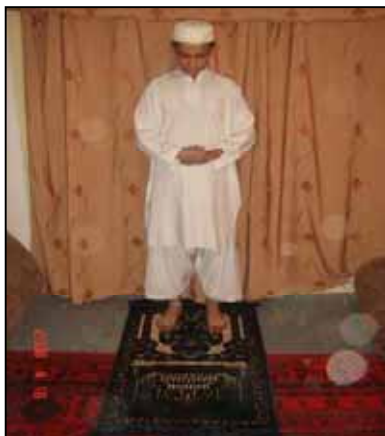
هڅونې:

۱. خو تنه زده کوونکي دې د لمانځه داخلي فرضونه په عملي توګه تمثيل کړي.
۲. داخلي فرضونه دې په خپلو ژبو سره ووايي.

ارزونه:

- ۱- د قرائت اندازه ووايست.

د لمانځه داخلي فرضونه

۱-۲- د قیام او قرائت حالت

۴- د سجدې حالت

۳- درکوع حالت

۶- له لمانځه څخه دو تلو حالت

۵- د وروستني قعدې حالت

اوولسم لوست

د لمانځه د رکتونو شمېر

پوهیږو چې لمونځ په یوه شپه او ورځ کې پنځه ۵ وخته فرض دی: سهار، ماسپښین، مازیگر، ماښام، او ماخوستن. د هر وخت د لمانځه رکتونه بېل بېل شمېر لري چې په لاندې ډول سره ښودل کېږي.

د سهار د لمانځه د رکتونو شمېر

هدف: د سهار د لمانځه د رکتونو د شمېر پیژندنه

د سهار لمونځ څلور رکتونه دی. لومړی دوه ۲ رکتونه سنت بیا دوه ۲ رکتونه فرض اداء کېږي.

د سهار لمونځ

هڅونې:

- ۱- د سهار د لمانځه د رکتونو شمېر په خپلو ژبو سره وواياست.
- ۲- د سهار د لمانځه د اداء کولو طریقه بیان کړئ.

محترم ښوونکيه د ډک او تش اصطلاح زده کوونکو ته توضیح کړئ.

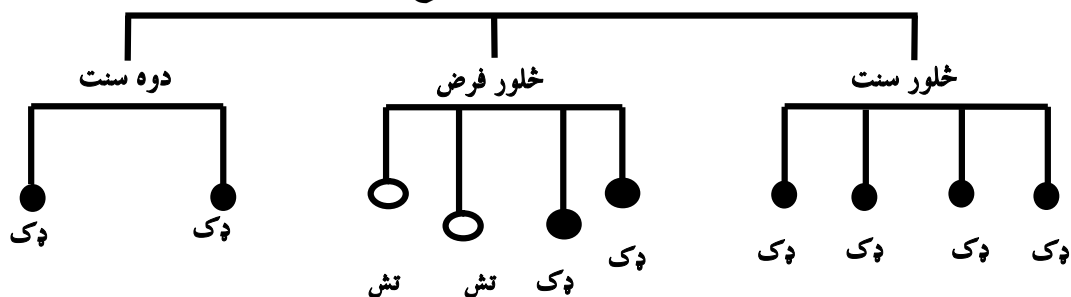
اتلسم لوست

د ماسپښين لمونځ

هدف: د ماسپښين د لمانځه د رڪعتونو د شمېر پيژندنه
د ماسپښين لمونځ څو رڪعته دى او څرنگه اداء كېږي؟

د ماسپښين لمونځ لس ۱۰ رڪعته دى. لومړى څلور ۴ رڪعته مؤكد سنت، بيا څلور ۴ رڪعته فرض او وروسته دوه ۲ رڪعته مؤكد سنت اداء كېږي. د فرض لمانځه لومړني دوه رڪعته ډك او وروستي دوه رڪعته يې خالي اداء كېږي، مگر د سنت لمانځه ټول رڪعتونه ډك اداء كېږي.

د ماسپښين لمونځ

هڅونې:

۱. د ماسپښين د لمانځه د رڪعتونو د شمېر په هكله يو له بل څخه پوښتنې وكړئ.
۲. په فردي او ډله ييزه توگه د ماسپښين د لمانځه اداء كول د حركاتو له لارې تمثيل كړئ.

ارزونې:

- ۱ - د ماسپښين لمونځ څو رڪعته دى؟
- ۲ - د ماسپښين سنت لمونځ څو رڪعته دى؟

نولسم لوست

د مازیگر لمونځ

هدف: د مازیگر د لمانځه د رکتونو د شمېر پیژندنه

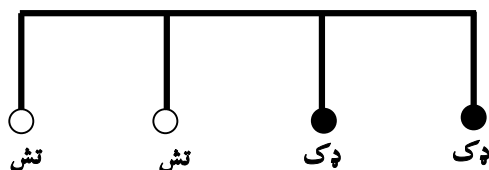
د مازیگر د لمانځه د رکتونو له شمېر سره آشنا یاست؟ څرنگه اداء کېږي؟

د مازیگر لمونځ څلور رکتونه فرض دی، چې دوه ۲ لومړني رکتونه یې ډک

او دوه ۲ وروستي رکتونه یې تش اداء کېږي.

د مازیگر لمونځ

څلور فرض

هڅونې:

۱. زده کوونکي دې د مازیگر د لمانځه اداء کول په خپلو ژبو سره بیان کړي.
۲. زده کوونکي دې د مازیگر لمونځ په حرکاتو سره تمثیل کړي.

ارزونه:

د مازیگر لمونځ فرض دی که سنت؟

شلم لوست

د مابنام لمونځ

هدف: د مابنام د لمانځه د رڪعتونو د شمېر پېژندنه
آيا ويلاى شئ چې د مابنام لمونځ څو رڪعته دى او څرنگه اداء كېږي؟

د مابنام لمونځ پنځه ۵ رڪعته دى چې لومړى درې رڪعته فرض بيا وروسته
دوه ۲ رڪعته مؤكد سنت اداء كېږي.
د درې ۳ رڪعتو له جملې څخه لومړني دوه رڪعته ۲ ډك او اخيرنى يو
ركعت يې تش اداء كېږي.

د مابنام لمونځ

هڅونې:

۱. زده كوونكي دې د مابنام د لمانځه د اداء كولو په باره كې په فردي او ډله بيزه توگه خبرې وكړي.
۲. د مابنام د لمانځه په هكله يو له بل څخه پوښتنې وكړئ.

ارزونې:

- ۱- د مابنام لمونځ څو رڪعته دى؟
- ۲- د مابنام د لمانځه د اداكولو طريقه د حرکاتو په وسيله تمثيل كړئ.

بناغلى بسوونكيه د مابنام د لمانځه د وخت په باره كې زده كوونكو ته معلومات وركړئ.

یوویشتم لوست

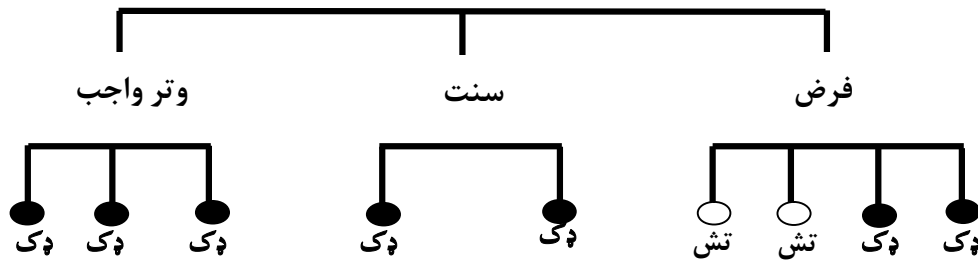
د ماخوستن لمونځ

هدف: د ماخوستن د لمانځه د رکتونو د شمېر پېژندنه

د ماخوستن لمونځ څرنگه اداء کېږي؟

د ماخوستن لمونځ نهه ۹ رکعته دی چې لومړی څلور رکعته فرض، بیا دوه رکعته مؤکد سنت او وروسته درې ۳ رکعته وتر واجب لمونځ اداء کېږي. د فرضو له جملې څخه دوه ۲ لومړني رکعتونه ډک او دوه ۲ وروستي يې تش اداء کېږي. او د وتر لمانځه په دریم رکعت کې د قنوت دعا هم ویل کېږي.

د ماخوستن لمونځ

هڅونې:

- ۱- د ماخوستن د لمانځه د رکتونو د شمېر په هکله په فردي او ډله بيزه توگه خبرې وکړئ.
- ۲- د ماخوستن د لمانځه د اداء کولو طريقه په خپلو ژبو سره ووايئ.

ارزونې:

- ۱- د ماخوستن لمونځ څو رکعته دی؟
- ۲- د ماخوستن مؤکد سنت لمونځ څو رکعته دی؟
- ۳- وتر لمونځ څو رکعته دی؟

محترم ښوونکيه د وترو واجب لمانځه د اداء کولو د طريقې په ويلو کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ.

دوه ويشتم لوست

د لمانځه د اداء کولو ترتيب

هدف: د لومړي تکبير د حالت پيژندنه

لمونځ څرنگه پيل کيږي؟

د لمانځه د اداء کولو په وخت کې بايد اودس ولرو بيا د قبلي لورته مخامخ درېږو، نيت کوو، وروسته دواړه لاسونه د غوږونو لورته پورته کوو د غټو گوتو سرونه د غوږونو نرميوته رسوو او الله اکبر وايو، وروسته دواړه لاسونه بنسټه کوو د بني لاس ورغوی د چپ لاس د مړوند پرشا باندې ږدو. غټه او کوچنۍ گوته ترې تاوه وو. بيا يې تر نامه لاندې نيسو.

هڅونې:

۱- زده کوونکي بايد لومړی تکبير تمثيل کړي.

۲- د نيت په باره کې دې خبرې وکړي.

ارزونه:

۱- څه وخت د لمانځه نيت کوو؟

بناغلی بنوونکيه د لومړي تکبير حالت او فرض، سنت، وتر واجب لمونځونو نيت، زده کوونکو ته بيان او توضيح کړی.

درويشتم لوست

د ثنا ويل

هدف: د سبحانک.... سم ويل او زده کول
خوک کولای شي ثناء صحيح تلفظ کړي؟

ثنا

هڅونې:

- ۱- په ډله بيزه توگه د ثنا ويل تمرين کړئ.
- ۲- خو تنه زده کوونکي دې اعوذ بالله.... او بسم الله.... په لوړ آواز سره ووايي.

ارزونې:

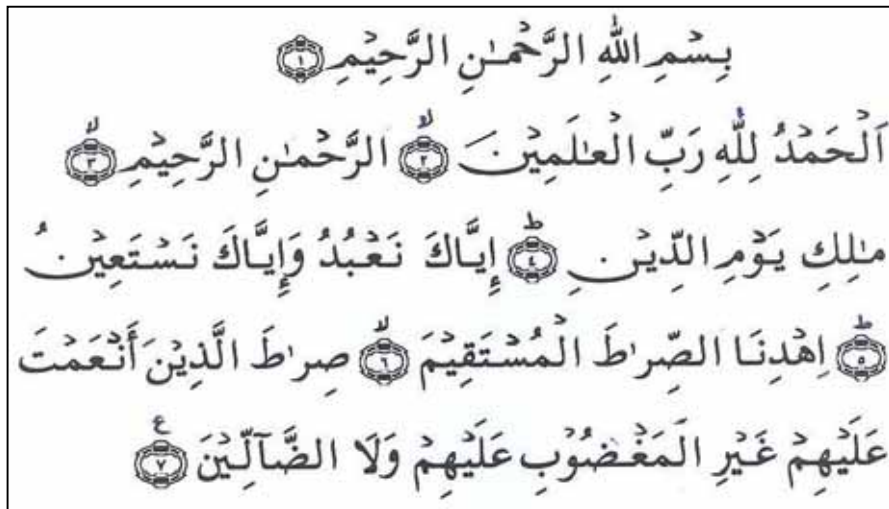
- ۱- په فردي او ډله بيزه توگه سبحانک..... ووايي.
- ۲- شد لرونکې کلمې وپيژني.

بناغلی بنوونکيه د پورتني متن په تدريس کې د زده کوونکو سم تلفظ او ژبني مهارت ته پوره پاملرنه وکړئ.

خليرويشتم لوست

د فاتحي سورت

هدف: د فاتحي د سورت سم لوستل او د هغې د ويلو ځای پيژندنه
څوک کولای شي الحمد لله... په سمه توگه ولولي؟
له ثنا څخه وروسته د فاتحي سورت وايو:

هڅونه:

په رواني ډول سره د الحمد لله... سم لوستل او د لرونکو کلمو پيژندنه

ارزونه:

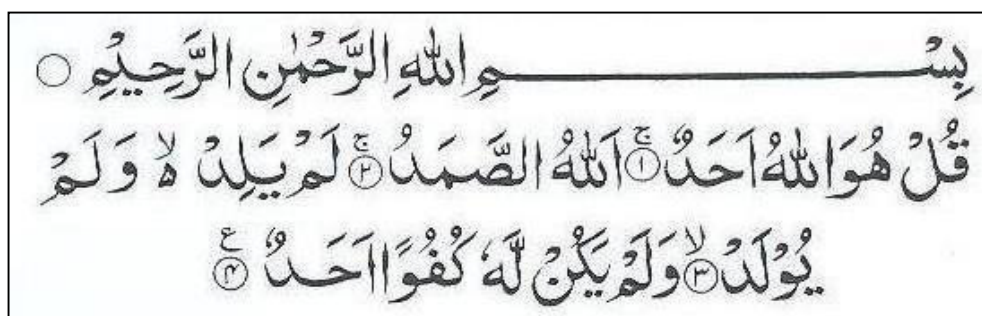
د الحمد لله... د متن کلمه له زده کونکو څخه وپوښتی.

محترم ښوونکيه د پورتنی متن په تدریس کي زیاتره سم لوستلو او د زده کونکو ژبني مهارت ته پاملرنه وکړی.

پنځه ويشتم لوست

قرائت او رکوع

هدف: د قيام، قرائت، رکوع، سجدي د حالت پيژندنه او د اخلاص د سورت سم لوستل الحمدلله او د اخلاص سورت کوم وخت لوستل کيږي؟
له الحمدلله څخه وروسته يو سورت مثلاً د اخلاص سورت وايو.

وروسته الله اکبر وايو، رکوع ته ټيټيږو، په داسې ډول سره چې د دواړو لاسونو په منگولو مو دواړه ځنګنونه ټينګ نيلولي وي، درې ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وايو. له هغه وروسته د پورته کيدو په حالت کې سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وايو او يوه شيبه سم دريږو چې دغو درېدلو ته قومه وايي.

هڅونې:

۱. قل هو الله . . . په فردي او ډله بيزه توګه سم ولولئ.
۲. د رکوع حالت تمثيل کړئ.

ارزونې:

- ۱_ د فاتحې له سورت نه وروسته څه لوستل کيږي؟
- ۲_ په رکوع کې څه ويل کيږي؟

بناغلی بنوونکيه له زده کوونکو سره د قل هو الله ... سمع الله ... په سم لوستلو کې مرسته وکړئ.

شپږ ويشتم لوست

سجده

هدف: د سجدي د حالت او طريقي پيژندنه

بيا الله اكبر وايو سجدي ته خو او په داسې توگه سجده كوو چې پزه او تنډه

وچولي مو د دواړو لاسونو د گوتو په منح كې ايښي وي.

په سجده كې درې ۳ ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وايو. له هغه وروسته الله اكبر وايو.

له سجدي څخه راپورته كېږو او يوه شېبه آرام كينو، چې دې ناستې ته جلسه وايي.

بيا الله اكبر وايو. دويمې سجدي ته ښكته كېږو او دويمه سجده د اولې لومړۍ سجدي

په خيږ اداء كوو. په دې سجده كې هم درې ۳ ځله سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وايو.

هڅونه:

۱- زده كوونكي دې د سجدي په باره كې په خپله ژبه خبرې وكړي.

ارزونې:

۱- په سجده كې څه ويل كېږي؟

۲- د جلسې حالت كوم دى؟

۳- د سجدي حالت په خپله ژبه ووايي.

اووه ويشتم لوست

دويم ركعت

هدف: د دويم ركعت پيژندل
دويم ركعت څه رنگه اداء كيږي؟

د دويمې سجدي له اداء كولو څخه وروسته الله اكبر وايو او بيا دويم ركعت ته دريږو. له بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ څخه وروسته. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ... او يو سورت وايو او ركوع ته كښته كيږو. دويم ركعت د لومړي ركعت په څير اداء كوو.

هڅونې:

- ۱- د دويم ركعت په باره كې په فردي او ډله ييزه توگه خبرې وكړئ.
- ۲- د دويم ركعت په باره كې يو له بل څخه پوښتنې وكړئ.

ارزونه:

- ۱- په دويم ركعت كې څه ويل كيږي؟

بناغلی بسوونکيه زده کوونکو ته دا څرگنده کړئ، چي په دويم ركعت کي د لاس پورته کول، د ثنا او اَعُوذُ بِاللّٰهِ ... ويل نشته.

اته ويشتم لوست

تشهد ((قعه))

هدف: د تشهد سم لوستل

خوک کولی شي تشهد ووايي؟

د تشهد د لوستلو ځای وپيژنئ.

د دويم رکعت له دويمې سجدي څخه وروسته کښينو او التحيات وايو، په

لاندي ډول سره:

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې التحيات ... کلمه کلمه ووايي.

۲- قعه دې تمثيل کړي.

ارزونې:

۱- په قعه کې کوم شی لولئ؟

۲- تشهد دقيق ولولئ.

بناغلی بنوونکيه د لومړۍ او دويمې قعدي په باره کې زده کوونکو ته سم معلومات ورکړئ.

نه ویشتم لوست

دروود شریف

هدف: د دروود شریف سم لوستل اود ویلود ځای پېژندل
څوک کولای شي دروود شریف ولولي؟

که چېرې لمونځ دوه رکعتي وي، په دې قعده کې دروود شریف وایو. او که چېرې درې ۳ یا څلور رکعتي وي، درېم رکعت ته پورته کیږو او له څلورم رکعت څخه وروسته په وروستی قعده کې دروود شریف وایو، په لاندې ډول:

هڅونې:

- ۱- دروود شریف کلمه کلمه ووايي.
- ۲- یوه ډله دې دروود شریف په لوړ آواز سره ولولي.

ارزونې:

- ۱- د دروود شریف د ویلو ځای وواياست.
- ۲- یوځل په لوړ آواز دروود شریف ووايي.

بناغلی بنوونکيه له زده کوونکو سره په فعالیت کې ځایون او مرسته وکړي.

دیرشم لوست

دعا

هدف: د دعا سم لوستل او د هغې د ویلو د ځای پیژندل

دعا او درود په کومه قعده کې ویل کېږي؟

څوک کولای شي دعا ووايي؟

د درود له ویلو څخه وروسته دعا وایو:

د دعا له ویلو څخه وروسته لومړی بنی بیا چې خواته سلام ګرځول کېږي.

د سلام د ګرځولو په وخت کې **السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ** ویل

کېږي.

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې په دوه کسيزو ډلو وویشل شي او دعا ، السلام عليكم دې کلمه په کلمه

ووايي.

۲- د سلام ګرځولو طريقه تمثيل کړی.

ارزونه:

له زده کوونکو څخه د تشهد، درود، او دعا د ویلو ځایونه وپوښتی.

دریم فصل

اخلاق او آداب

یو دیرشم لوست

ښه خوی

هدف: د اسلامي اخلاقو پیژندنه
د اخلاقو په باره کې په څه پوهیږئ؟

هغه انسان چې ښه خوی، ښه سلوک، کره وړه ولري، ټول خلک هغه ته د قدر په سترګه ګوري. ډیر احترام یې کوي او په نیک نامه سره یې یادوي.

د اسلام مبارک دین مور ته لارښوونه کوي، چې ټولنیزو آدابو ته پاملرنه وکړو او د نیکو اخلاقو په ګاڼه باندې ځانونه سینګار او له خلکو سره نیک چال چلن وکړو.

هڅونه:

د ښو خویونو په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

ارزوني:

- ۱ - د ښو خویونو په باره کې څه فکر کوئ؟
- ۲ - کوم شی انسان، الله تعالی ته ور نږدې کوي؟

دوه دیرشم لوست

د مور او پلار حقونه

هدف: زده کوونکو ته د مور او پلار په احترام کولو عادت ورکول
ولې د مور او پلار احترام کوو؟

گرانو زده کوونکو

پوهیږو چې مور او پلار پر مورې ډیر حقونه لري، خاصاً مور ځکه چې په کوچینوالي کې مور له مورې سره زیات تکلیفونه ګاللي دي، مور ته یې شیدې راکړې دي، پاک یې ساتلي یو. کله به چې ناروغ شوو، مور ته به ویننه ناسته وه. پلار مور ته دخوړو، جامو او زموږ د ژوند د نورو اړتیاوو د برابرولو لپاره له هیڅ ډول زیار او کړاو څخه ډډه نه ده کړې.

مور ته لازمه ده چې له خپل مور او پلار سره ډېره مینه ولرو او په ادب ورسره ژوند وکړو. حقوق یې وپېژنو، درناوی یې په ځای کړو، نصیحتونه یې ومنو او هغوی له ځان څخه راضي او خوښ وساتو تر څو الله تعالی له مورې څخه راضي شي.

هڅونې:

- ۱- زده کوونکي دې د مور او پلار حقونه تمثیل کړي.
- ۲- زده کوونکي دې یوه یوه جمله د مور او پلار د حقونو په برخه کې ووايي.

ارزونې:

- ۱- د مور او پلار د احترام سبب څه شی دی؟
- ۲- په هغه څه چې په دې باره کې پرې پوهیږئ، بیان یې کړئ .

درې دېرشم لوست

د گاونډي حقونه

هدف: دگاونډي د حقونو پيژندنه

گاونډی څوک دی؟

گاونډی هغه چاته وايي، چې زموږ د استوگنې په خواوشا کې ژوند کوي. گاونډی د اسلام په سپيڅلي دين کې زيات حقونه لري، چې زموږ پيغمبر محمد صلی الله عليه وسلم د هغه د حقونو په باره کې زيات تاکيد کړی دی.

همدا راز حضرت محمد صلی الله عليه وسلم د هغو پوښتنو په ځواب کې چې د گاونډيانو د حقونو په باره کې ورڅخه شوې وې، د هغه حقونه داسې بيان کړي دي:

- ۱- که گاونډي د پور غوښتنه وکړه او ستاسو په وس کې وه پور ورکړی.
- ۲- دگاونډي بلنه ومنی که چيرې په هغه کې کوم ناروا عمل نه تر سره کیده.
- ۳- که ناروغ شو پوښتنې ته يې ورشی.
- ۴- که چيرې د نيکۍ کولو توان موندلو نو زيان مه ور رسوی.
- ۵- په نيک کار کې مرسته ورسره وکړی.
- ۶- د غم او کړاو په وخت کې ورسره غم شريکي وکړی او تسلي ورکړی.
- ۷- د هغه د خپلوانو په جنازه کې برخه واخلي.
- ۸- د خوشحالی په حال کې مبارکي ورته ووايي.
- ۹- که موگاونډی مسافر شو، د توان په اندازه د هغه د عزت، مال او کور ساتنه وکړی.
- ۱۰- خپل کور د هغه له کور څخه مه لوروی.

هڅونې:

۱. زده کوونکی دې دگاونډي دحقونو هره فقره وپيژني.
۲. هر زده کوونکی دې يوه فقره په خپله ژبه ووايي.
۳. په ډله بيزه توگه دگاونډي د حقونو په برخه کې خبرې وکړی.

ارزونه: آيا زده کوونکي د لوست مطلب په خپلو ژبو سره ويلای شي؟

يادونه: گاونډی هغه چا ته ويل کېږي، چې يو د بل په څنگ کې ژوند کوي.

څلور دیرشم لوست

د مشرانو او لویانو حقونه

هدف: د لویانو د حقونو پیژندنه او د هغوی درناوی کول

له لویانو سره باید څنگه چال چلن وکړو؟

زموږ پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم داسې فرمایلي دي: څوک چې زموږ

په وړو شفقت مهرباني ونه کړي او د لویانو درناوی ونه کړي زما له ډلې څخه نه

دی. یعنی زما کامل اوښه امتي نه دی له دې امله کله چې لویان خبرې کوي

کوچنیان باید په ادب سره کيني او د هغوی خبرو ته غوږ کیږدي.

همدا راز وپروته لازمه ده چې کوم ښه کارونه چې د لویانو لخوا ورته ښودل

کیږي، په ډیره ښه توګه یې سرته ورسوي.

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې یوه یوه جمله د لویانو د حقونو په هکله ووايي.

۲- د لویانو د حقونو په هکله په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

ارزونې:

۱- محمد صلي الله عليه وسلم د لویانو د حقونو په هکله څه ویلي دي؟

۲- له لویانو سره باید څرنگه چلن وکړو؟

ښاغلی ښوونکی دې د لویانو د حقونو په هکله په ساده ژبه معلومات ورکړي.

پنځه دیرشم لوست

د جومات ادب ساتل

هدف: د جومات له درناوي سره آشنایي. د جومات درناوی د مسلمانانو دنده ده.

ولې د جومات درناوی کوو؟

جومات د مسلمانانو د عبادت ځای دی. په جومات کې لمونځ اداء کېږي. قرآن کریم

په کې تلاوت کېږي. د الله تعالی ذکر یادونه او د دیني علومو زده کړه په کې کېږي.

د جومات درناوی د هر مسلمان دیني او اسلامي دنده ده.

جومات ته د ورتلو په وخت کې د اوداسه لرل سنت کار دی او ثواب لري.

جومات ته نږدې د ناپاکو شیانو غورځول ناروا او له دیني ادب څخه لرې کار دی.

هڅونې:

۱. د جومات په باره کې په فردي او ډله ییزه توګه خبرې وکړئ.

۲. جومات د څرنگه کارونو ځای دی؟

۳. جومات باید له کومو شیانو څخه وساتو؟

۴. په جومات کې باید کوم کارونه ونه کړو؟

ارزونې:

۱_ د درس متن د پوښتنې او ځواب په ډول تکرار کړئ

۲_ د جومات د درناوي په هکله کورنۍ دنده ورکړئ.

شپر دېرشم لوست

د روغتيا ارزښت

هدف: روغتيا لرل د الله تعالى نعمت دی د روغتيا له ساتنې سره آشنایي

آيا پوهېږئ چې سليم عقل په سالم بدن کې دی؟

څوک کولای شي د روغتيا ارزښت بيان کړي؟

د اسلام سپېڅلي دين پاکوالی چې د روغتيا بنسټ دی، د ايمان جزء ګڼلای

دی. يعنې د ځان، جامو او استوګنځي پاک ساتل يې د ايمان نښه بللې ده.

زیاتره ناروغتياوې د ناپاکۍ او ناولتيا څخه پيدا کېږي، له دې کبله مسلمان دنده

لري چې له ناپاکو او ځنډمنو خوړو څخه ځان وساتي، ترڅو يې بدن له ناروغتيا

څخه خوندي پاتې شي.

هڅونې:

۱- زده کوونکي دې يوه يوه جمله د روغتيا په هکله ووايي؟

۲- هغه شيان چې روغتيا ته زیان رسوي نومونه يې واخلي.

سپارښت: بناغلی ښوونکی دې په لاندې موضوعاتو کې وخت په وخت زده کوونکو ته معلومات ورکړي، سوله صلح عدالت، شوری، د مور او پلار حقونه، د ښوونکي حقونه د مشرانو حقونه د روغتيا ارزښت، له بدو عادتونو څخه ځان ساتل، لکه چلم، نسوار، سګرټ، نیشه يي توکي.

اووه دیرشم لوست

اسلام د سولې دین دی

هدف: د سولې د مفهوم او کتو پیژندنه.

آیا په سوله کې د ژوند له ارزښت سره آشنا یاست؟

سوله او امنیت د الله تعالی دیر لوی نعمتونه دي، باید د دې نعمتونو د ساتنې

لپاره کونښن وکړو. په سوله کې مور کولای شو چې په ښه توګه خپل عبادت

وکړو، تعلیم ته په ښه توګه ادامه ورکړو او خپل وطن ودان کړو.

الله تعالی فرمایلي دي: **وَالصُّلْحُ خَيْرٌ** او سوله دیره ښه ده.

ښه انسان هغه دی، چې د سولې د ټینګښت لپاره کونښن کوي.

هڅونې:

- ۱_ یوه یوه جمله د سولې په هکله ووايئ.
- ۲_ سوله انسان له کوم شي څخه ساتي. په دې هکله خبرې وکړئ.

ارزونې:

- ۱_ سوله یعني څه؟
- ۲_ د سولې ارزښت بیان کړئ. د لوست لندیز ووايئ.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**